

LIMNOLOGICKÉ NOVINY

LIMNOLOGICAL NEWS

Číslo 1

Únor 2013

ISSN 1212-2920

Výzkumné aktivity členů ČLS

Co může hydrobiolog zkoumat na suchu aneb vzpomínky na budoucnost našich toků

***Petr Pařil, Světlana Zahrádková, Michal Straka, Vít Syrovátka, Pavla Řezníčková, Lenka Tajmrová,
Marek Polášek, Denisa Němejcová a Libuše Opatřilová***

*Výzkumný ústav vodohospodářský TGM, v.v.i., pobočka Brno a Praha
Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno
Ústav rybářství a hydrobiologie, Agronomická fakulta MENDELU, Brno
WELL consulting, s.r.o., Brno*

Ačkoliv se někomu z poněkud obskurního názvu příspěvku může zdát, že se bude týkat spíše scientologů (sekta hledící často do budoucna), než scientistů (nás limnologů ☺), pokusíme se laskavého čtenáře přesvědčit o opaku. Pro hydrobiologa je v současnosti opravdu zajímavé zkoumat i potoky, kde skoro žádná voda není, a navíc se u toho může téměř věštecky tvářit, že tuší, jak budou společenstva vodních bezobratlých našich toků vypadat třeba za 50 let. Tedy aspoň pokud bude klimatická změna pokračovat se stejnou vervou jako doposud.

Opravdu se totiž ukazuje, že s rostoucí extremitou klimatických událostí (dlouhá sucha/rychlé povodně) přibývá v Čechách, a zejména na Moravě, toků 1. - 4. řádu dle Strahlera, u nichž průtok klesá na několik dnů až týdnů v roce k nule. Ačkoliv nebyla tomuto jevu mezi hydrobiology ve střední Evropě dosud věnována nijak významná pozornost, zdá se, že jeho dopady už zasahují daleko za hranice oboru. Zejména pak v klimaticky sušších oblastech jako je mediterán. Stačí připomenout nedávnou kauzu několika manažerů ČEZ, zadržovaných vloni v Albánii. Firma totiž v reakci na extrémně suchý rok, kdy v důsledku nízkých průtoků neběžela část místních hydroelektráren, drasticky zvedla ceny elektřiny, na což místní vláda reagovala zmíněným zatýkáním jejich pracovníků. Kromě energetiky lze očekávat i výrazné dopady suchých epizod na produkci a tím pádem i cenu potravin (nedávné sucho na velké části obilnic USA), zvláště když dojde ke zřetězení několika sušších let za sebou (tzv. supersezónní sucho). U nás si nedozírné následky nedostatku srážek někteří pamatují například z poválečné neúrody v roce 1947. Tehdy jsme sice byli zachráněni „nezištnými“ dodávkami obilí ze Sovětského svazu, ale následná vděčnost obyvatel mohla přispět i ke změně režimu na jaře 1948.

Tato rizika si uvědomují na území suchem často sužovaných států, které mají zároveň dostatečný vědecký potenciál k jeho výzkumu (např. USA, Austrálie, evropský břeh Středomoří). Proto se zde zhruba od 90. let objevují četné práce zaměřené na vysychavé (efemerní či intermitentní) toky (v Evropě např. Acuña, Bonada, Bo, Bohle, Datry, Fenoglio, Iversen). Dalším typem krajiny, studiu vysychavosti zaslíbeným, jsou krasové oblasti, které byly z tohoto pohledu nejvíce sledovány v Anglii

(Petts, Smith, Stubbington, Wood) a Německu (Mayer & Mayer, Sommerhäuser). Ale ani naši slovenští kolegové nezůstali stranou (například Pastuchová v Cerové vrchovině).

Samotné téma vysychavých toků není ani v českém prostoru zcela nové a zejména při studiu minimálních průtoků se ho již v minulosti dotkla řada našich hydrobiologů (Helešic, Kubíček, Obr). Přece jenom však byly periodické toky v našich zeměpisných šířkách často opomíjeny jako hydrobiologicky obtížně uchopitelné a co do zastoupení marginální. Proto nás při úvahách o vhodném tématu zaujala myšlenka podívat se podrobněji na fungování bentických společenstev toků, u kterých dojde alespoň na několik dní v roce k přerušení povrchového toku. Na detailní studii modelového vysychavého toku na hranici Národního parku Podyjí (Gránický potok) nyní navazuje rozsáhlejší výzkum toků v suchem nejhroženějších oblastech České republiky. Vzhledem k tomu, že donorem projektu je Technologická agentura ČR, zaměřená na aplikovaný výzkum, patří mezi hlavní očekávané výstupy projektu (TA02020395) metoda bioindikace vysychavých toků a mapová vrstva GIS, která by měla postihovat úseky toků nejvíce ohrožené rizikem vyschnutí.

V tomto ohledu se ve středoevropském kontextu řadíme k poměrně novému směru studia temporárních vod, jelikož v současnosti jsou známy pouze dva pokusy o využití makrozoobentosu pro monitoring vysychání toků. Jedná se o metodiku (rapid assessment protocol) z Oregonu (Mazzacano 2009), která navrhuje jednoduchý postup hodnocení vysychavosti toku na základě terénního průzkumu s determinací indikátorových skupin do úrovně čeledi. O něco sofistikovanější přístup, založený na přesnější determinaci (do rodu) a použití indexů, pak přináší australská metoda (Rose et al. 2008), která je však zaměřena spíše na indikaci nízkých průtoků. Stejně jako řada dalších vědeckých prací potvrzují výsledky těchto autorů zajímavou skutečnost, že odpověď společenstva na nízké až nulové průtoky není vždy obdobná. Do hry vstupuje celá řada faktorů, které mohou způsobit rozdílnou citlivost makrozoobentosu na vyschnutí. Rose et al. 2008 např. uvádí, že zatímco v horských vlhčích oblastech po vyschnutí počet citlivých taxonů výrazně neklesal, vliv sucha v nížinných tocích byl mnohem výraznější. Kromě faktorů, u kterých bychom výrazný vliv na společenstvo předpokládali, jako je např. znečištění, hraje tedy podstatnou roli i nadmořská výška, typ klimatu, dostupnost refugií, geologické podloží, struktura dnového substrátu, typ vzorkovaného habitatu (peřej/tůň/břeh) a další. Tyto faktory mohou vliv vyschnutí do značné míry překrýt, čímž znesnadňují využití bezobratlých pro indikaci tohoto stresoru.

Obr. 1 Chrostíka *Limnephilus rhombicus*, který se běžně vyskytuje spíše ve stojatých vodách, lze často nalézt i ve vysychavých tocích. (foto P. Pařil)

Při samotných úvahách o možném pohledu na indikaci sucha lze vycházet ze tří základních přístupů. Prvním z nich je indikace založená na přítomnosti či absenci indikátorových druhů včetně jejich početnosti. V případě tzv. pozitivních indikátorů (obr. 1) se však nejedná o žádné „specialisty na vysychání“, jejichž výskyt by v našich zeměpisných šířkách s dosud nízkým zastoupením vysychavých toků neměl evoluční opodstatnění. Jsou to spíše

druhy, kterým vysychání vadí nejméně (tj. s vysokou rezistencí), nebo dokážou takovéto prostředí velmi rychle rekolonizovat (tj. mají dostatečnou resilienci – pružnost). Naopak za tzv. negativní indikátory vysychavosti lze považovat druhy, které se díky svým biologickým vlastnostem v intermitentních tocích téměř nevyskytují.

Právě tyto vlastnosti druhů (tzv. species traits), respektive jejich podíl ve společenstvu, pak využívá druhý přístup. Ten pracuje s poměrným zastoupením jednotlivých typů vlastností, které umožňují (nebo naopak znesnadňují) přežití v takovémto extrémním prostředí a podle jejich relativního podílu ve společenstvu dokáže odpovědět na otázku permanence průtoku. Třetí možností je potom využití stávajících, či vytvoření zcela nových biotických indexů, které umožní zařadit s určitou spolehlivostí tok mezi permanentní či intermitentní typ. Stejně jako u poměrného zastoupení vybraných vlastností, je i u jednotlivých indexů potřeba definovat typ závislosti na vysychavosti toku (pozitivní/negativní vztah) a vhodně nastavit hranice oddělující obě skupiny toků.

Je poměrně jasné, že se z hlediska konkrétních podmínek dané lokality vyskytuje řada přechodných typů (v závislosti na délce a rozsahu vyschnutí, dostupnosti refugií a diaspor, průběhu konkrétní sezóny atd.). Odlišení vysychajících toků proto z principu nemůže být vždy zcela spolehlivé. Velmi důležitou roli zde hraje zejména čas, který uběhl od posledního vyschnutí. Poměr mezi rezistentními a k suchu citlivými taxony se v průběhu rekolonizace totiž mění nelineárně, v závislosti na životních cyklech, migračních schopnostech taxonů atd. Proto je důležité tento postupně vyznívající „otisk suché periody“ ve společenstvu přesně zachytit a kvantifikovat.

Pokud vezmeme v úvahu rychlost znovuosídlení koryta (probíhá v řádu týdnů až měsíců), není překvapením, že nejvýrazněji se odlišují společenstva vysychavých a permanentních toků v iniciálních stádiích rekolonizace. Ta probíhá u většiny toků během podzimní sezóny (září-listopad), kdy se s příchodem intenzivnějších srážek a poklesem teplot obnovuje trvalý průtok. Nicméně i v jarních vzorcích následujícího roku je oproti permanentním tokům na vysychavých úsecích stále patrný pokles abundancí i počtu druhů. Poměrně překvapivě přitom ukazují první analýzy vyšší zastoupení permanentní fauny v tocích vysychavých. Na první pohled by však situace měla být opačná, jelikož někteří zástupci temporární fauny (především hmyz s jarní emergencí) by mohli snadno překonat období letního sucha v některém z odolných terestrických stádií (dospělci, vajíčka). Zdánlivě neočekávaná převaha permanentních fauny však může souviset například s tím, že v našich podmínkách dochází na rozdíl od mediteránu k vyschnutí pouze určité části toku (řádově km). Částečné zachování refugií vhodných pro přežití (zbytkové tůně, úseky se stabilním průtokem) pak dávají permanentní fauně značný časový náskok k uskutečnění rychlé rekolonizace znovuzaplavených úseků.

Ačkoliv jsme teprve na začátku rozsáhlejšího studia tohoto fenoménu, zdá se, že jeho význam bude s předpokládaným růstem teplot a celkovou extremizací srážek stoupat. Už nyní registrujeme na základě průzkumu mezi odbornou i laickou veřejností více než 150 úseků 2. - 4. řádu, které byly nejméně jednou postiženy alespoň částečným vyschnutím (obr. 2). S určitou mírou optimizmu si lze také představit, že riziko vyschnutí konkrétních úseků toku lze predikovat na základě znalosti hodnot abiotických faktorů pro dané území, jako jsou charakteristické úhrny srážek, charakteristické teploty,

Obr. 2 V extrémně suchých letech mohou vysychat i větší toky - Velička nad Strážnicí (povodí 90 km²) v r. 2012. (foto P. Pařil)

evapotranspirace, geologický podklad, atd. Samozřejmě že kromě přírodních podmínek nelze opominout často významný vliv antropogenních změn hydrologického režimu. Ať už jde o přímé zásahy typu odběrů vody nebo jejího zdržování, zrychlení odtoku nebo o důsledky změn ve využití krajiny, které jsou často obtížně podchyitelné. Vždyť zahrádkářská kolonie s nelegálními odběry vody pro zavlažování dokáže v horkém létě „vypít“ celý menší potok. I přes uvedené komplikace je však principiálně možné pomocí kombinace různých typů GIS vrstev lokalizovat oblasti, kde hrozí vysoké riziko vyschnutí (tj. přerušování povrchové kontinuity toku).

K ověření skutečnosti, zda má daný úsek problémy s vysycháním, by pak bylo možné využít vyvíjenou metodu, která by dokázala indikovat vysychavost elegantně i v období permanentního průtoku během běžné vzorkovací sezóny (jaro, podzim). Rutinní monitoring se totiž v létě příliš často neprovádí (přece jenom jsou prázdniny), toky menších řádů nejsou hydrologicky komplexně sledovány a navíc šance, že zkontrolujete potok zrovna během vyschnutí, je při značné sezónní nepravidelnosti vysychání poměrně malá.

Zmíněné vykročení našeho týmu na toto zatím mírně neznámé „suché dno“ však slibuje mnohá překvapení, doufejme, že spíše pozitivního rázu. Pro ty, které by naše cesta zaujala, je možné nabídnout sledování tohoto příběhu na projektových stránkách www.sucho.eu.

www.cladocera-collection.cz.

Chtěl bych upozornit všechny členy České limnologické společnosti zajímající se o zooplankton na novou webovou stránku. Připravil jsem ji pro odbornou veřejnost s profesionální pomocí specializované firmy. Stránka přináší seznam části vzorků jednotlivých druhů perlooček (Cladocera), které jsem během své výzkumné a pedagogické činnosti nashromáždil. Celkem je ve zpřístupněné části sbírky přes 3 tisíce položek (jednotlivých vzorků konzervovaných ethanolem). Přibližně stejný počet doposud nezaregistrovaných vzorků bude postupně doplňován do stávajícího seznamu.

Kromě seznamu je připojena úvodní kapitola, dále popis metod sběru a uchování a přípravu trvalých mikroskopických preparátů. Podle případných připomínek a námětů mám možnost je doplňovat o další údaje.

Jednotlivé položky nejsou určeny pro výpůjční služby. Takové služby bude zajišťovat až muzeum, do kterého sbírku uložím. Stránka je zatím dostupná přes internetové vyhledávače nebo přes odkaz na <http://www.limnospol.cz/cz/menu/9-0-0/odkazy>, odstavec Zooplankton.

Vladimír Kořínek
Katedra ekologie PŘF UK Praha

CLADOCERA COLLECTION

Search Find

Introduction Methods Publications Collection

Introduction

I have collected cladoceran species (Crustacea, Cladocera - mostly Ctenopoda and Anomopoda) during more than fifty years (starting about 1955) of limnological research - as a personal long term project. Already in the mid-20th century, it was obvious that knowledge of the species diversity, and the ability to properly identify populations present in zooplankton samples, were decisive for my interest in their population ecology. There were few identification keys published at that time and to have comparative material in the form of a set of samples and permanent slides was extremely important for all my research projects.

The collection, originally covering the area of Central Europe (with a predominance of samples from the former Czechoslovakia) grew very fast, due to the help of many colleagues who sent me zooplankton samples for species identification. Regarding my particular interest in the genera *Bosmina*, *Diaphanosoma* and *Daphnia*, by the late 1970s the collection already covered nearly all continents.

The recent growing interest in genetics and the combination of comparative morphology data with those from DNA sequencing, further stressed the value of an extensive collection of species. Of course, such a private collection is accessible mostly only to its owner. I therefore decided to transfer my collection step by step to some professional organization with a reliable history of good custodian care. My professional activities and experience with the services of various museums supported the idea of depositing the collection at the Natural History Museum in London. Their collection is well arranged and easy to access. Their depository rooms are modern and well protected, and the managers of the Crustacea section were always very helpful and arrangements for loans of study material easy.

About half of my collection has now already been transferred to London (about 4,000 permanent mounts and nearly 2,000 samples now preserved in ethanol, but collected originally into 4% formalin solution). The remaining part of the collection is still in my possession and will be moved to London later. The list of items (samples of individual species) on the website only partially represents the collection - a part that I was able to enter manually in the list. An important part of the material sent to the NHM in London and that still in my depository are not yet included. This means that the number of items shown on the website is not final and will be continuously added to with information on the remaining, not yet registered samples. Additional information like GPS data on the locality, names of authors of the original description or results of more recent re-identification will be continuously supplied as well.

Významné životní jubileum Prof. RNDr. Aleny Sládečkové, CSc.

Foto: Dr. Jiří Heteša

Jubilantka se narodila jako Alena Vinniková 20. 4. 1933 v Praze. Její otec byl stavební inženýr - vodohospodář, matka učitelka. Maturovala v roce 1951 na anglickém gymnasiu v Praze s vyznamenáním. V letech 1951 - 1956 studovala biologii a chemii na přírodovědecké fakultě Karlovy university v Praze, kde pod vedením Prof. RNDr. Bohuslava Fotta, DrSc. vypracovala diplomovou práci o fytoplanktonu Máchova jezera a Břežyňského rybníka u Doks v severních Čechách. Roku 1956 ukončila studia jako promováný biolog, ale ještě dříve nastoupila jako asistent na poloviční úvazek na katedře technologie vody Prof. Ing. Dr. Vladimíra Maděry, DrSc. jako hydrobiolog a podílela se na výchově studentů fakulty inženýrského stavitelství a technologie vody VŠCHT. Vedle pedagogiky pracovala i vědecko-výzkumně. Sledovala nárůsty v čistých a znečištěných vodách, zejména v údolních nádržích (Slapy, Sedlice, Klíčava, Fláje a orientačně i Hamry a Vír). O nárůstech jako indikátorech jakosti vody vypracovala kandidátskou disertační práci (1962).

Výsledky svých prací publikovala soustavně doma i v zahraničí. Známou po celém světě ji učinil referát „Limnological investigation

methods for the periphyton (Aufwuchs) community“ (Botanical Review 1962). Spolu s Prof. Dr. R.G. Wetzelem napsala kapitolu „Periphyton“ do amerických standardních metod rozboru vody a stala se jejich spoluvydavatelkou (1992). Byla jednou z hlavních přednášejících na mezinárodním biologickém kursu TECHWARE EU v Janově (1997), jehož materiály vyšly knižně ve Velké Británii v r. 2002. S originálními příspěvky vystoupila také na vodárenských kongresech IWSA v Budapešti (1993), Durbanu (1995) a v Madridu (1997). V České republice připravila spolu se svým manželem Prof. RNDr. Vladimírem Sládečkem, DrSc. Atlas vodních organismů se zřetelem na vodárenství, povrchové vody a čistírny odpadních vod (1996, 1997). Podílela se na zpracování technického doporučení Biologická kontrola čistíren odpadních vod a jejich vliv na vodní recipienty, vydané Hydroprojektem CZ a.s. Společně se svým manželem a pod záštitou Ing. Josefa Šťastného, CSc. uspořádala několik běhů hydrobiologických kurzů pro pracovníky vodárenských a čistírenských laboratoří.

Spolupráce s praxí ji stále více přiváděla k biologicky problémovým oblastem jakosti vody ve vodárenství. S oddělením vodárenství ve Výzkumném ústavu vodohospodářském v Praze začala úzce spolupracovat od osmdesátých let. Přímou se podílela z hydrobiologického hlediska na hledání možnosti intenzifikace, modernizace a rekonstrukce úpravy vody Seč (1986). Z této, ale i další spolupráce, vznikl návrh na rozdělení mikroorganismů do tříd podle velikosti a upravitelnosti, který byl posléze využit v ČSN 75 7214 Jakost vod. Surová voda pro úpravu na pitnou vodu a pak převzat do prováděcí Vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. Dále i to byl návrh na hodnocení technologického procesu podle velikosti procházejících mikroorganismů a vloček koagulantu, který vyústil v TNV 75 5940 Mikroskopické posuzování separační účinnosti vodárenské technologie (1995).

V letech 1996 - 2000 se podílela na spolupráci v rámci grantu NAZV projektu „Možnosti ekologické a ekonomické úpravy a dopravy pitných vod“. V návaznosti na zmíněné problematiky Prof. RNDr. Sládečková, CSc. spolupracuje již několik let samostatně s vodárenskými organizacemi formou kontroly vodárenských provozů nebo hydrobiologických auditů.

Jubilantka spolu s Ing. Josefem Šťastným, CSc. pořádala každoročně, od r. 1985 až do roku 2001, celostátní semináře „Aktuální otázky vodárenské biologie“. Ty se staly oblíbeným setkáváním odborníků působících ve vodárenství a to nejen hydrobiologů, ale i technologů, vodohospodářů a

hygieniků. Od roku 2002 se celostátní konference pořádá pod názvem Vodárenská biologie a koná se pravidelně každý rok v Praze pod záštitou f. Ekomonitor, VŠCHT Praha a dalších institucí. Několik let pracovala jako předsedkyně Algologické sekce České botanické společnosti. Roku 2000 byla zvolena čestnou členkou České limnologické společnosti. Vysokou školou chemicko-technologickou byla za svou práci dvakrát vyznamenána Schulzovou medailí.

Foto: Vodní zdroje Ekomonitor spol. s r.o.

Přestože bychom před prací a činností Prof. RNDr. Aleny Sládečkové, CSc. měli stát v němém obdivu, voláme spolu s přáním zdraví a štěstí k jejímu životnímu jubileu **VIVAT ALENA!**

*Zapsala: Ing. Jana Hubáčková, CSc. (VÚV T.G.M. v.v.i. Praha),
upravila: Doc. RNDr. Jana Říhová Ambrožová, Ph.D.*

Blahopřejeme!

Významné životní jubileum Doc. RNDr. Jana Helešice, Ph.D.

V lednu tohoto roku oslavil šedesátku jeden z dřívějších předsedů naší společnosti, doc. RNDr. Jan Helešic, Ph.D. Svoji vědeckou kariéru zahájil jako ornitolog a v dalších letech se věnoval převážně ekotoxikologické problematice. V roce 1990 nastoupil na současné pracoviště (předchůdce dnešního Ústavu botaniky a zoologie Masarykovy univerzity v Brně), kde převzal po panu profesorovi Kubíčkově vedení hydrobiologického oddělení. Působil v různých akademických funkcích a nyní již osmým rokem řídí s přehledem a nadhledem celý Ústav botaniky a zoologie v nelehkých podmínkách prostorových provizorií. Jeho velkorysý a lidský přístup má zásadní podíl na pozitivní, přátelské a tvůrčí atmosféře na pracovišti, jejímž výsledkem je nejen vysoká vědecká výkonnost, ale i dobrá pedagogická úroveň ústavu. Díky jeho houževnatosti a schopnosti pružně řešit zdánlivě neřešitelné problémy se

ústav bude v letošním roce stěhovat do nových prostor. Přes enormní zatížení manažerskou prací si pan docent udržuje přehled v oboru a věnuje se ve velkém rozsahu i výuce. Z jeho studentů se stali kvalitní odborníci v praxi i úspěšní vědci a to je zřejmě nejlepší vizitka každého vysokoškolského učitele. Do dalších let přejeme hodně zdraví a radosti z dosažených cílů.

Za všechny gratulanty Světlana Zahrádková a Jana Schenková

Osobní zprávy

V letošním roce se dožívají významného životního jubilea tito členové ČLS:

Prof. RNDr. Pavel Blažka, CSc. (*6. 10. 1928)

RNDr. Svatopluk Křivánek (*10. 1. 1933)

Prof. RNDr. Alena Sládečková, CSc. (*20. 4. 1933)

RNDr. Jan Květ, CSc. (*26. 8. 1933)

RNDr. Vlasta Gottwaldová (*30. 11. 1933)

Doc. RNDr. Edmund Sedlák, CSc. (*2. 1. 1938)

RNDr. Jaroslava Komárková, CSc. (*20. 1. 1938)

RNDr. Zdeňka Žáková, CSc. (*17. 4. 1938)

RNDr. Josef Kurfürst, CSc. (*19. 4. 1938)

Prof. RNDr. Karel Pivnička, DrSc. (*23. 4. 1943)

Ing. Vladimír Hrdina (*12. 5. 1943)

Ing. Jana Hubáčková, CSc. (*18. 5. 1943)

RNDr. Vladimír Klaban (*18. 5. 1943)

RNDr. Jaromír Lukavský, CSc. (*22. 9. 1943)

RNDr. Petr Vágner (*6. 11. 1943)

Ing. Jiří Klicpera, CSc. (*15. 4. 1948)

Doc. RNDr. Jan Helešic, Ph.D. (*24. 1. 1953)

RNDr. Jiří Zahrádka, CSc. (*4. 4. 1953)

RNDr. Pavel Štifter (*9. 8. 1953)

RNDr. Drahomíra Leontovyčová (*29. 9. 1953)

RNDr. Jitka Svobodová (*31. 1. 1958)

Doc. Ing. Josef Elster, CSc. (*14. 2. 1958)

Doc. RNDr. Evžen Stuchlík, CSc. (*5. 5. 1958)

RNDr. Jaromír Sedša, CSc. (*10. 8. 1958)

Prof. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc. (*28. 9. 1958)

RNDr. Ludmila Landsmannová (*6. 12. 1958)

RNDr. Martin Černý, Ph.D. (*3. 5. 1963)

RNDr. Pavel Chvojka (*10. 8. 1963)

Ing. Josef Doležel (*3. 9. 1963)

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, mnoho životního elánu a vše nejlepší do dalších let,
a také stálou věrnost a přízeň ČLS!

Za ČLS: doc. RNDr. Martin Rulík, Ph.D.

Určovací kurs Rotifera 2013

Zooplanktonní skupina Vás opět po roce zve na určovací kurz. Po loňském intermezzu v podobě méně běžných skupin se letos opět, již pošesté, vracíme k atraktivním vířníkům. Kurs se uskuteční ve dnech **15. - 17. března 2013**, jako obvykle na Dvoře Hamr v Lužnici u Třeboně.

Začátek: 15. 3. 2013 ve 13 hod. **Konec:** 17. 3. 2013 ve 12 hod. **Stravování:** v penzionu (snídaně, obědy a večeře) nebo individuální. **Ubytování:** v penzionu (pouze 14 lůžek ve vytápěných pokojích, další v nevytápěných), ve spacáku na zemi v přednáškové místnosti nebo na slámě ve stodole zdarma. **Doprava:** Dvůr Hamr se nachází pod hrází rybníka Rožmberk, cca 10 km severně od Třeboně mezi obcemi Lužnice a Lomnice n. Lužnicí. Po dohodě je možný odvoz z Třeboně nebo zastávek autem. **S sebou:** jakýkoli zajímavý materiál (nejen vířníků), hudební nástroje, obrázky z cest nebo jinou prezentaci pro večerní program, méně známou nebo hůře dostupnou určovací literaturu nebo cokoli co by mohlo zajímat ostatní. V případě zájmu vystavíme potvrzení o účasti. Studenti si mohou zapsat tento kurs v letním semestru na Přírodovědecké fakultě JU: Určovací kurs planktonních bezobratlých <http://kbe.prf.jcu.cz/KBE453>. Připomínáme, že zájemci o (teplou) postel v penzionu se musí hlásit bez váhání. *e-mail:* devetter@upb.cas.cz, *mobil:* 604973379.

Na shledání se těší Vaše zooplanktonní komunita

- M. Devetter -

Setkání mladých limnologů IV

konající se 12. - 14. dubna 2013 na dvoře Hamr u Třeboně

V minulém roce proběhl již 16. ročník společné konference ČLS a SLS, jejíž studentskou obdobou je Setkání mladých limnologů. V rámci ČR jde o jedinou akci tohoto druhu pořádanou výhradně pro studenty limnologických oborů (Bc., Mgr./Ing., Ph.D.). Jedním z hlavních cílů této minikonference je propojení drobných „vodních komunit“ na našich vysokých školách a usnadnění vzájemné výměny jejich poznatku a praktických zkušeností.

Program:

- pátek 12. 4. ve 13:00- zahájení na dvoře Hamr
- pátek až neděle - prezentace vlastních projektů a výsledků, přednáška pozvaného hosta, terénní exkurze, společenské večery
- neděle 14. 4. ve 12:00- vyhlášení nejlepšího příspěvku a ukončení

Ubytování - dvůr Hamr u Třeboně:

- cena 340 Kč/noc (stravování možné na místě, cena oběda kolem 80 Kč)
- levnější variantu ubytování je možné zajistit na terénní stanici BU Lužnice (80 Kč/noc), nevýhody: 30 minut chůze od Hamru, potřeba vlastní spacák, omezená kapacita

Příspěvky: od každého účastníka je očekávána max. 10 minut dlouhá prezentace (orální + ppt či pdf) shrnující jeho aktuální výzkum a dosažené výsledky

Přihlašování: závazné přihlášky (Jméno studenta, VŠ, fakulta, katedra, stupeň a ročník studia, název příspěvku, ubytování - Hamr či terénní stanice Lužnice) je nutno zaslat nejpozději do 15. března 2013 na e-mailovou adresu kontaktní osoby

- počet účastníků je z kapacitních důvodů omezen na 20 - neváhejte a přihlašujte se

Kontaktní osoba: Jana Peltanová, jaternik@centrum.cz mobil: 724 116 023

Organizační výbor (členové ČSL): doc. RNDr. Martin Rulík, Ph.D., prof. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc., RNDr. Jolana Tátošová, Ph.D., RNDr. Vladimír Uvíra, Dr., Mgr. Jana Peltanová, Mgr. Daniel Vondrák

- J. Peltanová, D. Vondrák -

Vodárenská biologie 2013

Ve dnech 6. 2. – 7. 2. 2013 proběhl v pražském hotelu DAP 29. ročník mezinárodní konference Vodárenská biologie. Obdobně jako v minulých letech byl program konference rozdělen do pěti tematických bloků.

V sekci věnované legislativě, normám a metodám zaznělo celkem 6 příspěvků. V úvodní přednášce seznámila prom. práv. Jaroslava Nietscheová účastníky se změnami prováděcích předpisů k vodnímu zákonu v důsledku jeho velké novely zákonem č. 150/2010 Sb. Následovaly přednášky představující nové normy pro biologické metody (Fremrová L.) a výsledky zkoušení způsobilosti – vzorkování surové a povrchové vody (Nižnanská A.). Následovala přednáška zaměřená na problematiku opětovného využití vyčištěných odpadních vod v legislativě ČR (Šrámková M.). Velmi aktivním řečníkem této sekce byl Mgr. Petr Pumann, který přednesl hned dva příspěvky. V prvním příspěvku nás seznámil se změnami týkajícími se revidované normy ČSN 757712 – Jakost vod – Biologický rozbor – Stanovení biosestonu. Ve druhém poukázal na problémy, které jsou spojené s počítáním heterotrofních organismů (zejména bezbarvých bičíkovců a améb) ve vodách.

Druhý blok byl zaměřen na rybníky, nádrže a eutrofizaci vod fosforem. Tato sekce byla co do počtu příspěvků nejpočetnější. Celkem bylo předneseno 11 příspěvků. První dva příspěvky se týkaly rybníků a jejich významu v retenci živin v krajině (Potužák J. a Marcel M.). Následovala přednáška na téma „bobr a retence živin“, ve které kolega J. Duras představil výsledky monitoringu dvou bobřích jezer a jejich vliv na retenci fosforu v povodí vodárenské nádrže Lučina. Ve vztahu k připravované metodice týkající se hodnocení ekologického potenciálu stojatých vod jistě zaujala přednáška týkající se faktorů ovlivňujících výskyt litorálních makrofyt v nádrži s kolísající hladinou (VN Lipno). Informace o dlouhodobém vývoji fytoplanktonu v minulosti silně acidifikovaných vodárenských nádrží Souš a Josefův Důl v Jizerských horách referovala Mgr. Lenka Procházková. Sekci ukončil svou přednáškou Mgr. Rodan Geriš, který s kolegou Mgr. Dušanem Kosourem sledoval vliv snižování vodní hladiny na biologické a chemické ukazatele oligotrofní nádrže Karolínka.

V tematickém bloku „toxická“ zazněly dvě přednášky. První se týkala využití řasy *Desmodesmus quadricauda* v hodnocení interakcí As a Se (Fargašová A.). V druhé přednášce jsme se naopak dozvěděli, jaký vliv mohou mít nanočástice na inhibici řasových kultur.

Poslední tematický blok prvního dne byl zaměřen na vodárenství. V úvodní přednášce této sekce seznámila RNDr. D. Baudišová účastníky konference s problematikou asimilovaného organického uhlíku, jakožto jednoho z nejvýznamnějších ukazatelů biologické stability pitné vody. V další přednášce byl představen alternativní způsob zlepšení jakosti prostředí úpraven pitné vody pomocí fotoaktivních nátěrů s ftalocyaniny. V následujícím příspěvku bylo referováno o možnosti zapojení existujících městských pramenů (např. veřejné studny) do systému náhradních zdrojů vody v průběhu havarijních situací.

Závěr prvního konferenčního dne byl věnován jubilatce paní prof. Aleně Sládečkové, která v letošním roce oslavila své významné životní jubileum. V duchu oslav se vedl i navazující společenský večer.

Hlavním tematickým okruhem druhého dne konference byly polutanty, ekologické zatížení vod a jejich revitalizace. V úvodní přednášce jsme se dozvěděli, jaký je národní přístup hodnocení eutrofizace povrchových vod v SR (přednášející P. Hucko). O výskytu patogenů a s tím souvisejících rizik infekce ve vybraných povrchových vodách referoval MUDr. F. Kožíšek. Tematicky na tuto přednášku navázali slovenští kolegové, kteří sledovali mikrobiologickou kvalitu rekreačních vod na 9 vybraných lokalitách v okolí Bratislavy. Následoval příspěvek uvádějící soupis epidemií i jednotlivých

onemocnění z přírodních koupacích vod v České republice a dále pak příspěvek, který se zabýval problematikou vodního lyžování a jeho zdravotními riziky. Přednáškový blok ukončil referát, ve kterém autoři hodnotili vybrané zrealizované revitalizační akce na malých vodních nádržích ve vztahu k jakosti povrchových vod dle NV 61/2003 Sb., v platném znění.

Vybraní přednášející, zleva D. Baudišová, P. Pumann, J. Potužák a J. Říhová-Ambrožová. Povšimněte si propagačního roll-up ČLS!! Foto: Vodní zdroje Ekomonitor spol. s r.o.

Konferenci ukončila moderovaná posterová sekce, ve které bylo představeno 9 příspěvků. Případně zájemce o některý z prezentovaných příspěvků mohou odkázat na stránky společnosti Ekomonitor, s.r.o. (www.ekomonitor.cz), kde jsou uveřejněny všechny prezentace ve formátu pdf. Další možností bližšího seznámení s jednotlivými příspěvky je objednání sborníku přednášek (taktéž na stránkách spol. Ekomonitor).

Konference Vodárenská biologie si po řadu let udržuje vysoký standard a letošní ročník nebyl z tohoto pohledu výjimkou.

- Jan Potužák -

Novinky na webových stránkách

Milí členové,

na stránkách ČLS byla vytvořena nová položka v menu – **PDF**. Zde bychom rádi shromažďovali starou a málo dostupnou hydrobiologickou literaturu, která bude dostupná členům společnosti **po přihlášení**. Pro začátek jsou zde dvě záložky – „Jarní tůň“ a „doc. J. Hrbáček“. V nich je několik článků, které byly skenovány za jiným účelem, ale když už byly naskenované, byla by škoda je nesdílet.

Pokud tedy při své práci narazíte na nějaké vzácnější materiály, zejména práce ve starších českých časopisech či sbornících, neváhejte je oskenovat a poslat komukoli z členů hlavního výboru.

Skenujte prosím do formátu **pdf, rozlišení 600 dpi, ve stupnici šedé barvy (greyscale)**.

Děkuji a těším se na články!

- Veronika Sacherová -

Omluva

V čísle 2012-04 se bohužel objevil překlep. Ve čtvrtém bodě zápisu jsme uvedli, že mezi členy ČLS byl přijat Mgr. Michal Říha, Ph.D. Jedná se o tiskovou chybu, novým členem se stal Mgr. **Milan** Říha, Ph.D. Velmi se omlouváme,

Vaše redakce

Přehled obhájených diplomových a doktorských prací

Ústav botaniky a zoologie PřF MU Brno:

Magisterské práce:

Hanáková E. 2012. Změny prostorové distribuce makro- a meiobentosu v dnových sedimentech vysychavého toku.

Hubáčková L. 2012. Genetická struktura populací blešivce potočního (*Gammarus fossarum*) v pramenných úsecích toků

Ošlejšková M. 2012. Taxonomická struktura a početnost skupiny „Oligochaeta“ v dnových sedimentech a litorálním pásmu rybníčního ekosystému v závislosti na faktorech prostředí.

Strakošová J. 2012. Studie populací pijavky lékařské (*Hirudo medicinalis*) – habitatové preference a variabilita zbarvení břišní strany těla

Doktorské práce:

Omelková M. 2012. Druhová skladba a ekologie dvoukřídlých (Diptera) na prameništích slatiništích, se zřetelem na vybrané taxonomické problémy čeledi koutulovití (Psychodidae)

Katedra biologie ekosystémů PřF JU České Budějovice:

Magisterské práce:

Blabolil P., 2012: Faktory ovlivňující přežívání bolena dravého (*Aspius aspius*) a candáta obecného (*Sander lucioperca*) v hluboké kaňonovité nádrži.

Kotil V., 2012: Použití metody DET na posouzení vlivu oxického/anoxického prostředí a aplikace bioaugmentačního přípravku na zadržování P v sedimentech.

Peroutková M., 2012: Změny vybraných parametrů chemismu půd v povodích šumavských jezer v období zotavování z acidifikace. Vliv těchto změn na stabilitu tamějších ekosystémů.

Visocká V., 2012: Změny rychlosti růstu a silifikace rozsivek na různých místech nádrže Římov v roce 2011.

Doktorské práce:

Kasalický V., 2012: Ecophysiological characteristics of key members of Betaproteobacteria in freshwater bacterioplankton.

Říha M., 2012: Dynamics of fish spatial distribution in reservoirs.

Sirová D., 2012: Hunters or gardeners? Plant–microbe interactions in rootless carnivorous *Utricularia*.

PřF UP Olomouc:

Magisterské práce:

Baráková A., 2012: Macrozoobenthos as the indicator of recovery of the acidified Bohemian Forest lakes.

Baran R., 2012: Faktory ovlivňující výskyt vranky pruhoploutvé (*Cottus poecilopus*)

Dvořáková A., 2012: Kumulace vybraných kovů v lasturách slávičky mnohotvárné: využití v biomonitoringu.

Horáková H., 2012: Habitatové preference larev jepic v průběhu ontogenetického vývoje.

Konečná K., 2012: Vybrané populační charakteristiky u žábronožky sněžní (*Eubbranchipus grubii*) z různých biotopů

Večeřa P., 2012: Revize lokalit a charakteristika habitatů mihule potoční (*Lampetra planeri*) na severní Moravě.

Katedra ekologie PřF UK Praha:

Magisterské práce:

Dobiáš J., 2012. Faktory ovlivňující druhové složení vážek v nově vytvořených tůních a efekt bezobratlých predátorů na zooplankton v tůních.

Lüftner R., 2012. Chování sumce velkého *Silurus glanis* v reprodukčním období a po zbytek roku z hlediska sociálních interakcí mezi jedinci.

Pták M., 2012. Růst vodní vegetace v rekreačně využívaných rybnících Bolevecké soustavy v Plzni.

Střížek A., 2012. Kolonizace Střední Evropy bentickým sladkovodním korýšem *Asellus aquaticus* (Isopoda, Crustacea).

Doktorské práce:

Filipová L., 2012. Genetic variation in North American crayfish species introduced to Europe and the prevalence of the crayfish plague pathogen in their populations.

Ústav pro životní prostředí PřF UK Praha:

Magisterské práce:

Zelinková M., 2012. Vliv odběrového místa na hygienicky významné ukazatele kvality vody v přírodních koupalištích.

Cepáková Š., 2012. Posouzení možnosti využití sedimentů z nádrže Vůznice (CHKO Křivoklátsko) pro zemědělské účely.

Barešová M., 2012. Vliv peptidů a proteinů produkovaných sinicí *Microcystis aeruginosa* na koagulaci.

Pravidelné semináře poboček a dalších pracovišť

BRNO – ÚBZ PřF MU – semináře se konají vždy ve čtvrtek od 13:00 hod. v posluchárně BR3 (budova 23) Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty MU, Terezy Novákové 64, Brno – Řečkovice^{*)}
(organizace: doc. RNDr. Jan Helešic, Ph.D.; tel.: 549 494 191; e-mail: helesic@sci.muni.cz,
a doc. RNDr. Světlana Zahradková, Ph.D., zahr@sci.muni.cz)
aktualizace sledujte na <http://botzool.sci.muni.cz/seminar.php?lang=cz>

Program seminářů nebyl v době uzávěrky kompletní, sledujte odkaz výše.

OLOMOUC – PřF UP – semináře se konají vždy ve středu od 17:00 hod. v učebně č. 622 (SE 507) Biocentra Přírodovědecké fakulty UP, Šlechtitelů 11, Olomouc – Holice (budova A, 6. patro)
(organizace: doc. RNDr. Martin Rulík, Ph.D.; tel: 585 634 569; e-mail: martin.rulik@upol.cz)

---

27. února	Petra Mazalová <i>Biologie a diverzita krásivek</i>
27. března	Marek Eliáš <i>Řasy a plastidy z genomického pohledu</i>
24. dubna	Jan Vymazal <i>Umělé mokřady pro čištění OV</i>

---

^{*)} vpravo hned za vrátnicí v areálu bývalých kasáren, asi 200 m za konečnou tramvaje v Řečkovících, směrem na Ivanovice

---

ČESKÉ BUDĚJOVICE – HBÚ BC AV ČR – semináře se konají vždy ve čtvrtek od 13:00 hod. v přednáškovém sále Biologického centra AV ČR, Na Sádkách 7, České Budějovice (přízemí)
(organizace: RNDr. Jiří Macháček, CSc.; tel.: 387 775 849; e-mail: machacek@hbu.cas.cz) aktualizace sledujte na www.hbu.cas.cz/seminars.php

---

- 21. února** D. Ricard (BCAVČR, HBÚ, České Budějovice)
From marine systems to inland waters: how to achieve analytical replicability in ecological research?
- 28. března** J. Sedá a kol. (BCAVČR, HBÚ, České Budějovice)
Přednosti a nedostatky sítkové metody k velikostnímu dělení zooplanktonu, alias co s těmito daty
- 11. dubna** P. Porcal (BCAVČR, HBÚ, České Budějovice)
Vliv slunce na formy výskytu dusíku, síry a fosforu ve vodách
- 25. dubna** M. Čtvrtlíková (BCAVČR, HBÚ, České Budějovice)
Limitní faktory reprodukce šídlatek (Isoetes) v acidifikovaných šumavských jezerech

---

ČESKÉ BUDĚJOVICE – KBE PŘF JU – semináře se konají vždy ve čtvrtek od 15:30 hod. v posluchárně B1 Přírodovědecké fakulty JU, České Budějovice (Blažkův pavilon)
(organizace: Mgr. Jiří Kaňa, Ph.D.; tel.: 387 775 887; e-mail: jiri.kana@centrum.cz)
aktualizace sledujte na keh.bf.jcu.cz/magisterske-seminare

- 28. února** Jiří Richta – prezentace postupu magisterské práce
Srovnání metody vizuálního a klasického průzkumu ichtyofauny vznikajícího jezera Milada (hydricky rekultivovaná důlní jáma Chabařovice)
- 28. března** Jan Květ
Historie českého mokřadního výzkumu
- 18. dubna** Lenka Schmidtmayerová – prezentace postupu magisterské práce
Sukcese vegetace na třeboňských pískovnách (závěrečná prezentace)

Program seminářů nebyl v době uzávěrky kompletní, sledujte odkaz výše.

PRAHA – KE PŘF UK – semináře se konají vždy v úterý od 15:00 hod. v posluchárně B2P Katedry ekologie Přírodovědecké fakulty UK, Viničná 7, Praha 2 (ve 2. patře vpravo, č. 250 – 251)
(organizace: RNDr. Adam Petrusek, Ph.D.; tel.: 221 951 807; e-mail: petrusek@cesnet.cz)
aktualizace sledujte na <http://www.natur.cuni.cz/biologie/ekologie/seminare>

- 13. dubna** Leopold Füreder (Universität Innsbruck)
Ecology of alpine rivers in the period of climate change (předběžný název)

PRAHA – ÚŽP PŘF UK – semináře se konají vždy ve středu od 15:00 hod. v Krajinově posluchárně Ústavu pro životní prostředí Přírodovědecké fakulty UK, Benátská 2, Praha 2 (II. mezipatro)
(organizace: Mgr. Jolana Tátosová, Ph.D.; tel.: 221 951 893; e-mail: jolana@blatna.cuni.cz)
aktualizace sledujte na <http://www.natur.cuni.cz/fakulta/zivotni-prostredi/seminare>

- 27. února** RNDr. Zuzana Hořická, Ph.D. (ÚŽP PŘF UK)
Acidifikace známá i neznámá: Jizerské hory

PRAHA – VÚV TGM – semináře se konají vždy *od 14:00 hod.* obvykle v kinosále Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, Podbabská 30, Praha 6 (organizace: Pavel Polka; *tel.:* 220 197 350; *e-mail:* Pavel_Polka@vuv.cz)

---

25. dubna Jakub Hruška (Česká geologická služba), Daniel Fiala (VÚV TGM, v.v.i.) a Petr Fučík (VÚMOP, v.v.i.)

MIMOŘÁDNÝ SEMINÁŘ s panelovou diskuzí:

Odnos fosforu z lesních a zemědělských povodí (pohledem různých časových a prostorových měřítek)

Následující panelovou diskusi moderuje Pavel Rosendorf (VÚV TGM, v.v.i)

Zajištěno malé občerstvení. Předpokládaný konec semináře s panelovou diskuzí v 16:30.

V případě zájmu o účast na semináři uvítáme potvrzení na [e-mail: rosendorf@vuv.cz](mailto:rosendorf@vuv.cz)

OSTRAVA – VÚV TGM – semináře se konají vždy *od 10:00 hod.* v zasedací místnosti Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, Macharova 5, Ostrava (organizace: Pavel Polka; *tel.:* 220 197 350; *e-mail:* Pavel_Polka@vuv.cz)

---

27. března RNDr. Přemysl Soldán, Ph.D.

Vývoj nástrojů včasného varování a reakce v oblasti ochrany povrchových vod

19. června

Ing. Ivana Truxová

Stanovení vybraných organofosforových pesticidů ve vodách metodou LC - MS/MS po SPE extrakci

19. září

Ing. Tomáš Mičaník

Emise a jejich dopad na vodní prostředí

28. listopadu

Ing. Petr Tušil, Ph.D.

Stanovení množství nelegálních drog a jejich metabolitů v komunálních odpadních vodách

5. prosince

Ing. Robert Kořínek

Dokumentace, pasportizace, archivace a návrhy konverzí komínových vodojemů jako ohrožené skupiny památek

---

Zápis ze schůze HV ČLS, konané dne 31. 1. 2013 v Praze

Přítomni: dle prezenční listiny

1. Kontrola zápisu z minulé schůze HV ČLS: V bodě 4 zápisu bylo mylně uvedeno jméno nového člena Milana Říhy. V LimNo 1/13 bude sjednána náprava.

2. Hospodaření ČLS v období 1. 1. 2012 – 31. 12. 2012:

a) Hospodaření

počáteční stav účtu k 1. 1. 2012	113 708,50 Kč
stav účtu k 31. 12. 2012	117 925,06 Kč
rozdíl	4 216,56 Kč

Příjmy:	členské příspěvky	31.550,—	Kč
	dotace RVS	18.000,—	Kč
	Česká spořitelna, a.s.	121,36	Kč
	<i>Příjmy celkem:</i>	<i>49.671,36</i>	<i>Kč</i>
Výdaje:	projekty ČLS	27.844,—	Kč
	mzdové náklady (účetní)	7.000,—	Kč
	registrace loga ČLS	5.000,—	Kč
	konference ČLS (čestný člen)	2.900,—	Kč
	Česká spořitelna, a.s.	2.710,80	Kč
	<i>Výdaje celkem:</i>	<i>45.454,80</i>	<i>Kč</i>

Radě vědeckých společností ČR bylo v požadovaném termínu zasláno vyúčtování projektů ČLS za rok 2012 a s tím související Zpráva o činnosti ČLS za rok 2012 (elektronický formulář i písemná zpráva). Žádný ze členů ČLS nedluží příspěvky za období tří let a HV ČLS tudíž nemusí navrhnout zrušení žádného členství v ČLS.

b) Proplácení stravného a cestovného členům ČLS

Na základě vyhlášky MPSV 472/2012 Sb. o výši sazby stravného se HV ČLS per rollam usnesl na proplácení stravného ve výši:

- 66 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- 100 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin,
- 157 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Dr. Borovec navrhne do příští schůze pokyny pro vyplňování formuláře o náhradě cestovného. Ten bude umístěn na webu ČLS.

c) Potvrzení o zaplacení členských příspěvků

Dle zjištění dr. Borovce k vyúčtování zaplacení členských příspěvků není potvrzení nutné, údajně postačí v účtárně zadat příkaz se zdůvodněním platby. HV se per rollam usnesl, že potvrzení o zaplacení členských příspěvků nebude vydávat automaticky, nicméně v nevyhnutelných případech hospodář na žádost vyhotoví potvrzení na standardním hlavičkovém papíru ČLS s jednoduchým textem potvrzujícím platbu a s podpisem pokladníka. Potvrzení se bude posílat skenované mailem, jen v případě nutnosti písemně poštou.

3. Matrika

Noví členové schválení HV ČLS na minulé schůzi byli zavedeni do databáze.

HV ČLS bere na vědomí ukončení členství Ivo Sukopa (na vlastní žádost).

HV ČLS děkuje neúnavné a mravenčí práci matrikáře dr. Durase, díky níž nemusel být letos žádný člen ČLS vyloučen z důvodů neplacení členských příspěvků.

4. Webové stránky - projekt Historie české limnologie

HV diskutoval o obsahu i formě zveřejnění historických publikací na webu společnosti. ČLS nebude vytvářet robustní vyhledávací databázi, skenování a uveřejňování pdf zajímavých starých prací zůstává na bázi dobrovolnosti členů ČLS. Za tímto účelem dr. Sacherová v LimNo 1/13 zveřejní **výzvu**, jejíž součástí budete také informace o technických parametrech skenovaných dokumentů a způsobu zveřejnění na webu společnosti.

5. Limnologické noviny

LimNo 1/13: výzkumné aktivity členů (dr. Pařil), oznámení o determinačním kurzu vířníku, informace o členské základně (dr. Duras), výroční zpráva o hospodaření (dr. Borovec), jubilanti (prof. Vrba, doc. Říhová Ambrožová), seznam seminářů.

LimNo 2/13: výzkumné aktivity členů (dr. Sirová, dr. Duras), zpráva o konferencích Vodárenská biologie, Chov ryb a kvalita vody (dr. Potužák) a Jezera a mokřady ve zbytkových jamách po těžbě nerostů (dr. Znachor)

V letošních číslech LimNo budou postupně představeny PhD práce navržené na EFFS Award.

HV ČLS se dohodl na přesunutí informací o hrazení příspěvků do tiráže a zrušení samostatně stojícího informačního rámečku v Limnologických novinách.

6. Různé

a) Nominace PhD prací na cenu EFFS Award

Členové HV ČLS per rollam hlasovali o čtyřech kandidátech nominovaných na EFFS Award. Předseda ČLS doc. Rulík seznámil HV s výsledky hlasování:

1. Eva Kozubíková: Detection, distribution, diversity and phylogeny of the crayfish plague pathogen *Aphanomyces astaci* (Oomycetes)
2. Dagmara Sirová: Hunters or gardeners? Plant-microbe interactions in rootless carnivorous *Utricularia*
3. Milan Říha: Dynamic of fish spatial distribution in reservoirs
4. Karel Douda: The environmental biology and conservation of the flagship groups of stream macroinvertebrate species in the Czech Republic

Předseda ČLS zaslal členům komise EFFS nominaci prvních dvou kandidátek. Komise potvrdila přijetí.

b) Setkání mladých limnologů

Členové z řad studentů projevili velký zájem o další ročník Setkání mladých limnologů. Doc. Rulík kontaktuje iniciátory a dohodne termín. Podle počtu zájemců bude pro místo konání vybrána buď terénní stanice Lužnice, nebo Dvůr Hamr u Lužnice.

HV ČLS souhlasí s proplacením nájmu sálu (Hamr) a proplacením cestovních náhrad členům ČLS.

c) Ostatní

Mgr. Kosour informoval HV ČLS o pořádání dalšího ročníku Konference o nádržích (září 2013). HV souhlasí se spoluúčastí.

Předběžný termín následující schůze HV ČLS: **pátek 17. května 2013**. Pozvánky zajistí tajemník.

Jolana Tátošová
tajemník HV ČLS

LIMNOLOGICKÉ NOVINY, č. 1/2013

ISSN 1212-2920

© Česká limnologická společnost, Praha

reg. č. MK ČR E 10186

Členský zpravodaj České limnologické společnosti, vychází čtyřikrát ročně s finanční podporou Akademie věd ČR prostřednictvím Rady vědeckých společností České republiky. Roční předplatné je pro členy ČLS zahrnuto v členském příspěvku (300,- Kč; studenti a senioři 100,- Kč; status studenta zaniká v kalendářním roce následujícím po dovršení 26 let; status seniora vzniká v roce následujícím po dovršení 65 let), pro nečleny činí 100,- Kč. Zájemci o členství mohou získat přihlášky v sídle ČLS nebo jednotlivých poboček a na <http://www.limnospol.cz/cz>. Číslo účtu ČLS je **280754359/0800**, **trojmístný variabilní symbol** je pro každého člena **specifický**; lze ho nalézt **v profilu člena na www.limnospol.cz**, před jménem **na adresním štítku na obálce s LimNo**, případně jej lze ověřit u matrikáře, hospodáře, tajemníka, předsedů poboček či v redakci. Evidenci předplatitelů LimNo vede HV ČLS, kam prosím hlase eventuelní změny adresy, objednávky a záležitosti týkající se předplatného. **Elektronickou distribuci ve formátu PDF** lze objednat přímo v redakci.

Vydavatel:	Redakce a administrace:
Česká limnologická společnost, Podbabská 30, CZ-160 62 Praha 6 – Podbaba; tel.: 220 197 339; fax: 224 310 759; e-mail: jolana@blatna.cuni.cz http://www.limnospol.cz/cz číslo účtu: 280754359/0800	Přírodovědecká fakulta UK, Katedra ekologie, Viničná 7, 128 44 Praha 2; Odpovědná redaktorka: dr. Veronika Sacherová, tel.: 221 951 809; fax: 224 919 704; e-mail: vsach@natur.cuni.cz

Sekretariáty poboček ČLS:

Brno – Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta MU, Kotlářská 2, 611 37 Brno

České Budějovice – Hydrobiologický ústav, BC AV ČR, v.v.i., Na Sádkách 7, 370 05 České Budějovice

Praha – Katedra ekologie, Přírodovědecká fakulta UK, Viničná 7, 128 44 Praha 2